

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HOÁ NGHỆ THUẬT

NGÔ THỊ THU HƯỜNG

HÌNH ẢNH NGƯỜI PHỤ NỮ VIỆT NAM
TRONG CÁC TÁC PHẨM CỦA NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN TÝ

Chuyên ngành: QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG ÂM NHẠC

Mã số:

KHOÁ LUẬN ĐẠI HỌC NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA

Người hướng dẫn khoa học: THS. TRẦN THỰC QUYÊN

HÀ NỘI - 2014

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành đề tài khóa luận này tôi xin phép được gửi lời cảm ơn chân thành nhất tới giảng viên Trần Thục Quyên, giảng viên khoa Quản lý văn hóa, trường Đại học Văn hóa Hà Nội đã là người trực tiếp hướng dẫn, tận tình chỉ bảo và giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện bài khóa luận này.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới Ban giám hiệu nhà trường cùng toàn thể các thầy giáo, cô giáo trong khoa Quản lý văn hóa đã dìu dắt, dạy dỗ tôi trong suốt 4 năm theo học tại trường.

Cuối cùng tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành tới các cán bộ của Thư viện quốc gia Hà Nội đã cung cấp những tài liệu quý báu, hướng dẫn và tạo điều kiện thuận lợi để tôi có thể hoàn thành bài khóa luận này.

Với cương vị là một sinh viên, do trình độ, kinh nghiệm và thời gian có hạn nên chắc chắn bài khóa luận của tôi còn nhiều thiếu sót. Rất mong nhận được sự chỉ bảo của các thầy, các cô và sự góp ý của các bạn để bài khóa luận được hoàn chỉnh hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, ngày 14 tháng 05 năm 2014

Người thực hiện khóa luận

Sinh viên

Ngô Thị Thu Hương

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: HÌNH TƯỢNG NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG CÁC LĨNH VỰC NGHỆ THUẬT NÓI CHUNG VÀ ÂM NHẠC NÓI RIÊNG	7
1.1. Hình tượng người phụ nữ trong các lĩnh vực nghệ thuật.....	7
1.2. Hình tượng người phụ nữ trong âm nhạc.....	12
Chương 2: MỘT SỐ TÁC PHẨM TIÊU BIỂU CỦA NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN TÝ VIẾT VỀ NGƯỜI PHỤ NỮ VIỆT NAM.....	20
2.1. Thân thế sự nghiệp và các sáng tác của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý.....	20
2.1.1. Thân thế sự nghiệp của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý	20
2.1.2. Sáng tác của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý	22
2.2. Một số tác phẩm tiêu biểu của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý viết về người phụ nữ Việt Nam	24
2.2.1. Hình tượng người mẹ.....	25
2.2.2. Hình tượng người phụ nữ trong tình yêu và chiến đấu.....	35
2.2.3. Hình tượng người phụ nữ trong sự nghiệp xây dựng đất nước	46
Chương 3: ĐÁNH GIÁ GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT THÔNG QUA HÌNH TƯỢNG NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG TÁC PHẨM CỦA NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN TÝ.....	59
3.1. Giá trị nghệ thuật thông qua hình tượng người phụ nữ trong tác phẩm của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý	59
3.1.1. Cấu trúc.....	59
3.1.2. Chất liệu âm nhạc	60
3.1.3. Ca từ.....	65
3.1.4. Nội dung âm nhạc.....	67
3.2. Vai trò của âm nhạc Nguyễn Văn Tý đối với công chúng yêu nhạc.....	69
3.3. Đề xuất nâng cao thẩm mỹ âm nhạc của công chúng	73
3.3.1. Thực trạng đời sống âm nhạc của công chúng hiện nay.....	73
3.3.2. Một số đề xuất nâng cao thẩm mỹ âm nhạc của công chúng	80
KẾT LUẬN	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO	84
PHỤ LỤC.....	86

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Phụ nữ Việt Nam là một lực lượng căn bản, nguồn nhân tố quan trọng đóng góp vào sự phát triển toàn diện xã hội Việt Nam. Trải qua hàng nghìn năm xây dựng vì toàn vẹn lãnh thổ, đấu tranh chống thiên tai, duy trì nòi giống, phụ nữ Việt Nam luôn kiến tạo nên những đức tính quý báu mang đậm bản sắc truyền thống.

Xuyên suốt quá trình hình thành và phát triển đất nước phụ nữ luôn có quyền đóng góp nhất định vào mọi thay đổi xã hội vì nền hòa bình, thống nhất và văn minh nhân loại. Các thành tựu phần lớn đạt được đang làm thay đổi cách nhìn nhận từ các tầng lớp xã hội đối với người phụ nữ. Được khẳng định phẩm chất và năng lực đối với các lĩnh vực hoạt động, những lĩnh vực phi truyền thống nhất.

Người phụ nữ ở vào những hoàn cảnh xã hội nhất định đã đem đến những hiệu quả tinh thần, thông qua những hoạt động lao động nghệ thuật, bao gồm: Thể thao, điện ảnh, ca múa nhạc, thời trang, điêu khắc, hội họa, âm thực, tiêu dùng, đối nhân xử thế,...

Hình tượng người phụ nữ không chỉ được các nhà văn, nhà thơ thể hiện trong văn học, điện ảnh, thơ ca mà phải kể đến lĩnh vực nghệ thuật âm nhạc – là một trong những lĩnh vực thể hiện và truyền tải đến người nghe về đẹp người phụ nữ một cách dễ dàng và phong phú nhất. Trong các nhạc sĩ của âm nhạc Việt Nam, nhiều nhạc sĩ đã thành công với đề tài này như nhạc sĩ Trịnh Công Sơn, Thanh Tùng,... trong đó Nguyễn Văn Tý là một trong những nhạc sĩ thành công với chất liệu dân ca. Những sáng tác của ông được chắt chiu và nghiền ngẫm qua những chuyến đi thực tế trong thời gian dài. Trong đó đề tài quen thuộc trong nhiều sáng tác của ông là đề tài người phụ nữ với những ca

khúc như *Bài ca phụ nữ Việt Nam*, *Mẹ yêu con*, *Tấm áo chiến sỹ mẹ và năm xưa*, *Cô đi nuôi dạy trẻ*, *Dáng đứng Bến Tre*,... Mỗi ca khúc như một câu chuyện kể, như khúc tâm tình của nhạc sỹ gửi đến những hình tượng người phụ nữ khác nhau, từ những thời đại và mọi vùng miền trên tổ quốc Việt Nam. Đồng thời là những trải nghiệm, cảm xúc và dư âm mà nhạc sỹ dành cho người phụ nữ thông qua các ca khúc của mình. Mỗi lần nghe là một lần tôi được mở rộng cái nhìn về người phụ nữ Việt Nam, về những hình ảnh dung dị, đẹp thuần khiết, là hậu phương vững chắc không những cho người con ra trận mà còn là tình yêu bao la dành cho tổ quốc; hơn thế nữa là tinh thần phụ nữ ba đảm đang, chung thủy. Không hổ danh khi ông được đồng nghiệp phong cho danh hiệu nhạc sỹ “Chuyên trị phụ nữ”.

Với niềm yêu thích và mong muốn được tìm hiểu về nhạc sỹ Nguyễn Văn Tý cũng như các sáng tác của ông về người phụ nữ Việt Nam, đồng thời là sinh viên chuyên ngành Quản lý hoạt động âm nhạc, khoa Quản lý văn hóa nghệ thuật. Tôi đã chọn đề tài: **“Hình tượng người phụ nữ Việt Nam trong các tác phẩm của nhạc sỹ Nguyễn Văn Tý”** cho bài khóa luận của mình. Qua đó phân tích những thủ pháp sáng tác để hiểu sâu hơn về hình tượng người phụ nữ Việt Nam, khơi dậy lòng đam mê âm nhạc cũng như nhận thức giá trị âm nhạc của công chúng yêu nhạc.

2. Mục tiêu nghiên cứu

Phân tích hình tượng người phụ nữ Việt Nam qua một số tác phẩm của nhạc sỹ Nguyễn Văn Tý, qua đó đánh giá giá trị nghệ thuật trong các tác phẩm, định hướng thẩm mỹ âm nhạc cho công chúng.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu: Hình tượng người phụ nữ trong một số tác phẩm của nhạc sỹ Nguyễn Văn Tý

- Phạm vi nghiên cứu của đề tài: Một số tác phẩm tiêu biểu của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý về hình tượng người phụ nữ Việt Nam

4. Phương pháp nghiên cứu

Đề tài đã sử dụng một số phương pháp nghiên cứu sau:

- Nghiên cứu tài liệu
- Phân tích
- So sánh

5. Đóng góp của đề tài

Đề tài sẽ là nguồn tài liệu tham khảo bổ ích, đồng thời có thể được ứng dụng vào thực tiễn góp phần nâng cao hiểu biết của bạn đọc về hình tượng người phụ nữ Việt Nam cũng như giá trị nghệ thuật mà những tác phẩm viết về hình ảnh người phụ nữ của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý mang lại. Bên cạnh đó còn đáp ứng nhu cầu tìm hiểu và phân tích một cách cụ thể hơn về một số tác phẩm của những người mến mộ tài năng của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý

6. Cấu trúc của đề tài

Ngoài phần mở đầu, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục ảnh, bài luận văn gồm có 3 chương:

Chương 1: Hình tượng người phụ nữ trong các lĩnh vực nghệ thuật nói chung và âm nhạc nói riêng

Chương 2: Một số tác phẩm tiêu biểu của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý viết về người phụ nữ Việt Nam

Chương 3: Đánh giá giá trị nghệ thuật thông qua hình tượng người phụ nữ trong tác phẩm của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Dương Viết Á (2005), *Âm nhạc Việt Nam từ góc nhìn văn hóa*, Nxb Hà Nội, Hà Nội.
2. Dương Viết Á (2009), *Mấy vấn đề văn hóa âm nhạc Việt Nam*, Nxb Văn hóa dân tộc, Hà Nội.
3. Nguyễn Thanh Bình (2006), *Cửa sổ âm nhạc – Những bài ca đi cùng năm tháng*, (tập 2), Nxb Kim Đồng, Hà Nội.
4. Đào Ngọc Dung (2002), *Về quê – 60 ca khúc phát triển từ dân ca người Việt*, Nxb Âm nhạc, Hà Nội.
4. Phạm Bích Huyền (2012), *Hoạt động giáo dục nghệ thuật của các đơn vị nghệ thuật biểu diễn quốc gia trên địa bàn Hà Nội*, Viện Văn hóa nghệ thuật Việt Nam, Hà Nội.
5. Nxb Thanh niên (2007), *Tuyển tập các ca khúc đặc sắc về phụ nữ Việt Nam*, Hà Nội.
6. Nxb Văn hóa thông tin (2006), *Tuyển tập 101 ca khúc đi cùng năm tháng – Bài ca không quên*, Hà Nội.
7. Trương Ngọc Thắng (2008), *Quá trình hình thành và phát triển của ca hát chuyên nghiệp Việt Nam*, Luận án Tiến sĩ nghệ thuật học, Hà Nội.
8. Nguyễn Văn Tý tự họa, Nxb Trẻ (2004), Thành phố Hồ Chí Minh.
9. Trần Túy (1998), *Vai trò của nghệ thuật trong giáo dục thẩm mỹ*, Luận án Tiến sĩ Triết học, Viện triết học, Hà Nội.
10. Lê Thị Nhâm Tuyết (1975), *Phụ nữ Việt Nam qua các thời đại*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
11. Vụ Văn hóa quần chúng (1969), *Những hiểu biết phổ thông về âm nhạc*.

Website tham khảo:

1. http://vi.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_V%C4%83n_T%C3%BD
2. <http://baicadicungnamthang.net/tu-lieu/nhac-si-nguyen-van-ty-244.html>
3. <http://thethaovanhoa.vn/van-hoa-giai-tri/tam-ao-chien-si-me-va-nam-xuan-20140425142556823.htm>
4. http://vi.wikipedia.org/wiki/Ph%E1%BB%A5_n%E1%BB%AF_Vi%E1%BB%87t_Nam
5. <http://vhnt.org.vn/Newsdetails.aspx?NewID=1833>
6. <http://vhntdlkv3.gov.vn/Van-de/Thi-truong-am-nhac-Gioi-tre-can-dinh-huong-ve-moi-truong-am-nhac.3104.detail.aspx>
7. <http://songnhac.vn/chuyen-dong/muc-luc/goc-nhin-am-nhac/2000-nang-cao-thi-hieu-lanh-manh.html>
8. <http://www.nhandan.org.vn/vanhua/dien-dan/item/249702-gi%C3%A1o-d%E1%BB%A5c-th%E1%BA%A9m-m%E1%BB%B9-%C3%A2m-nh%E1%BA%A1c-cho-gi%E1%BB%9Bi-tr%E1%BA%BB.html>